

Grundläggande granskning

Revisionsrapport

Ragunda kommun

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	3
2.6	Metod	3
3	Resultat av granskningen	3
3.1	Allmänt	3
3.2	Har styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	4
3.3	Har styrelsen gjort en egen riskanalys?	5
3.4	Har styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens resultat (måluppfyllelse) samt beslutat om åtgärder vid avvikelser?	5
3.5	Har styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	6
3.6	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning?	6
3.7	Har styrelsen tydliga beslutsunderlag och protokoll?	7

1 Sammanfattning

KPMG har som en del av grundläggande granskning fått i uppdrag av revisorerna i Ragunda kommun att genomföra en enkätundersökning ställd till ledamöterna i kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens uppgifter framgår av 6 kap. i kommunallagen¹. Ansvaret omfattar kommunens verksamhet och ekonomi som helhet.

Vår sammanfattande bedömning, utifrån enkätsvaren, är att styrelsen och dess ledamöter inte fullt ut tar det ansvar som kommunallagen ställer. Vi rekommenderar att kommunstyrelsens ledamöter gemensamt, med stöd av frågorna i enkäten och de rekommendationer som lämnas i rapport, vidareutvecklar sitt arbete. Enligt vår bedömning kan svaren indikera på ett behov av utbildning om vad uppdraget som kommunstyrelseledamot innebär.

Våra rekommendationer är övergripande och avser styrmodell och uppföljning (avsnitt 3.2 och 3.4), riskanalys (avsnitt 3.3), ekonomistyrning (avsnitt 3.5), intern kontroll (3.6) samt protokoll och beslutsunderlag (avsnitt 3.7).

2 Bakgrund

Enligt kommunallagen ska all verksamhet granskas årligen. Den grundläggande granskningen är den granskning som varje år genomförs av styrelse och nämnder. Kommunens revisorer har beslutat om att genomföra granskningen i form av en enkät vid sidan om den årliga träffen med kommunstyrelsens presidium.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Revisionsfrågorna och övergripande frågor i enkäten är:

- Har styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?
- Har styrelsen gjort en egen riskanalys?
- Har styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens resultat (måluppfyllelse) samt beslutat om åtgärder vid avvikelser?
- Har styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?
- Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning?
- Har styrelsen tydliga beslutsunderlag och protokoll?

¹ SFS 1991:900

2.2 Avgränsning

Den del i den grundläggande granskningen som avser granskning av delårsbokslut och årsbokslut samt intern kontroll i redovisningen hanteras inte i denna granskning.

Vi har i denna granskning inte närmare verifierat de svar som kommunstyrelsen lämnat.

2.3 Revisionskriterier

— Kommunallagen

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har utförts av Helene Ersson, kommunal revisor, och Lena Medin, certifierad kommunal revisor.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom enkät ställd till ledamöterna i kommunstyrelsen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Allmänt

Kommunstyrelsens uppgifter framgår av 6 kap. i kommunallagen (KL). Ansvaret omfattar kommunens verksamhet och ekonomi som helhet.

Följande är SKL:s tolkning av de krav på aktivitet som kommunallagen ställer och vilka förutsättningar enskilda ledamöter har för att utföra uppdraget²:

En styrelse eller nämnd har sitt uppdrag från fullmäktige. Med uppdraget följer det så kallade verksamhetsansvaret för styrelsen/nämnden och dess ledamöter.

Verksamhetsansvaret innebär att förvalta och genomföra det som fullmäktige definierat det vill säga givna mål och beslut, föreskrifter och förutsättningar.

Ansvaret i styrelsen/nämnden är i grunden gemensamt (kollektivt) och ledamöterna ansvarar tillsammans för verksamheten. Om styrelsen/nämndens verksamhet inte fungerar är det i allmänhet hela styrelsen/nämnden som är ansvarig eftersom situationen ofta är resultatet av en kedja med beslut eller icke-beslut i styrelsen/nämnden.

² Ansvar som ledamot i nämnd, Karin Tengdelius, SKL, 2014
Kommunstyrelsen - grundläggande granskning.docx

Varje ledamot har ett enskilt ansvar att delta i arbetet, följa mål, beslut och föreskrifter och att inte agera utanför uppdragets förutsättningar och ramar. Detta aktivitetskrav innebär att ledamoten ska sätta sig in i uppdraget och förutsättningarna samt förbereda sig inför beslut och delta i beslutsfattandet.

Varje ledamot har rätt att kräva bättre beredning, yrka på återremiss och begära ett extra sammanträde om man tycker att det inte finns tillräckliga underlag för att ta ställning och fatta beslut. Varje ledamot har också rätt att ställa krav på information och återsrapportering från verksamheten och på hur den ska presenteras.

Enkäten har skickats till samtliga ledamöter i kommunstyrelsen. Vi har erhållit elva svar vilket också motsvarar antalet ledamöter.

Bedömning

Enkäten omfattar frågor för att bedöma om kommunstyrelsen har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår bedömning utifrån enkätsvaren är att styrelsen och dess ledamöter inte fullt ut tar det ansvar som kommunallagen ställer. Vi rekommenderar att kommunstyrelsens ledamöter gemensamt, med stöd av frågorna i enkäten och de rekommendationer som lämnas i rapport, vidareutvecklar sitt arbete. Enligt vår bedömning kan svaren indikera på ett behov av utbildning om vad uppdraget som kommunstyrelseledamot innebär.

3.2 Har styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?

	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
Har nämnden/styrelsen fastställt målen	7	3	1	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	5	2	4	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	4	6	1	

Bedömning

Vår bedömning är att styrelsens målstyrning behöver ses över för att säkerställa att de mål och uppdrag som finns från fullmäktige också blir uppdrag till verksamheten. Målen bör enligt vår uppfattning vara mätbara för att möjliggöra uppföljning. Vid avvikelser är det viktigt att vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Vi rekommenderar att styrmodellen inklusive rutiner för uppföljning ses över.

3.3 Har styrelsen gjort en egen riskanalys?

	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
Ar riskanalysen dokumenterad		6	4	1
Har riskanalysen resulterat i några beslut/åtgärder		7	1	2

Bedömning

En riskanalys är enligt vår uppfattning ett viktigt redskap för att identifiera vilka områden där det är störst risk att verksamheten inte kommer att uppfylla de krav som ställs via lagar och de mål som fullmäktige uppställt. Riskanalysen ger kommunstyrelsen en vägledning om vilka områden som är särskilt väsentliga att fokusera på.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att upprätta en riskanalys.

3.4 Har styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens resultat (måluppfyllelse) samt beslutat om åtgärder vid avvikelser?

	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
Frekvens och kvalitet på rapportering av resultat	4		3	3

Bedömning

Att inte följa upp tillräcklig ofta, eller att inte ha tillräcklig kvalitet i de rapporter som utgör underlag för uppföljningen, riskerar att leda till att beslut inte fattas så att mål och uppdrag inte fullgörs.

I likhet med avsnitt 3.2 rekommenderar vi att styrmodellen ses över.

3.5 Har styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?

	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
Budget-prognos-utfall	8	2		1
Frekvens och kvalitet på rapporteringen	7	2	1	1
Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	2	3	4	2

Bedömning

Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för kommunens ekonomi. Vi ser det som allvarligt att flertalet av kommunstyrelsens ledamöter svarat att det inte eller endast delvis fattas beslut om åtgärder vid avvikelser. Vi anser att kommunstyrelsen måste tillse att ansvaret för den ekonomiska förvaltningen fullgörs.

3.6 Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning?

	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
Finns en övergripande struktur i kommunen (reglemente/riktlinjer) för intern kontroll	5	1	3	2
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	4	5		2
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	2	3	4	2
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	2	4	3	1
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	3	3	3	2

Bedömning

Av 6 kap 7 § KL framgår att ansvaret för verksamheten omfattar att tillse att den interna kontrollen är tillräcklig.

Av svaren ovan framgår kommunstyrelsens ledamöter gör bedömningen att rutinerna inte fungerar tillfredställande.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen i enlighet med kommunallagen tillser att den interna kontrollen är tillräcklig.

3.7 Har styrelsen tydliga beslutsunderlag och protokoll?

	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
Bedöms beslutsunderlagen som tydliga/tillräckliga	4	4	2	1
Bedöms protokollen vara tydliga/tillräckliga	5	2	3	1

Bedömning

Det är viktigt att styrelsen erhåller tydliga och tillräckliga beslutsunderlag. Det är också viktigt för att säkerställa att protokollen är tydliga så att det framgår vilka beslut som är fattade.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen gemensamt går igenom vilka krav som ska ställas på beslutsunderlag, information och återrapportering för att skapa förutsättningar för ett effektivt arbete i styrelsen.

KPMG, dag som ovan

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

Helene Ersson

Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.